

i Stand til at virke saa meget til Folkets og Landets Gavn som muligt. Den samme Erfaring vil man sikkert ogsaa gøre med Hensyn til Folkekirken, naar dens Medlemmer faa Del i dens Styrelse, medens man løber Fare for, at det modsatte kan blive Tilfældet, naar de vedblivende holdes borte derfra. Der er saaledes stor Opfordring til at skride til Indførelse af Menighedsraad ved Lov og lægge saa meget som muligt af Styrelsen af Kirkens borgerlige Side over til disse Raad, thi derigennem vil man styrke Folkekirken til at blive, hvad Grundloven sikkert tilsigter, en Institution, hvor Folkets kristelige Liv kan finde et Hjemsted, og derigennem vil man tillige have gjort et Skridt henad den Vej, der betegnes ved Grundlovens § 75: Folkekirkens Forfatning ordnes ved Lov.

Medens disse Betragtninger føre til Indførelse af Menighedsraad, paabudte ved Lov, og der sikkert ikke er anden Vej at gaa, hvad da ogsaa Fortidens Erfaring bekræfter, er det, som det vil fremgaa af det foregaaende, paa den anden Side ogsaa Ministeriets Opfattelse, at man bør indrette Loven saaledes, at den tillader Menighedsraadenes Inddragelse til Virksomhed i Kirkens indre Liv der, hvor Betingelserne for noget saadant ere til Stede i Menighederne, og hertil er der da ogsaa taget Hensyn ved Udarbejdelsen af nærværende Lovforslag, idet dets § 17 og i alt Fald delvis ogsaa andre af dets Paragrafer i denne Henseende staa som en Opfordring til Menighedsraadene og Præsterne.

Hvad i øvrigt Udarbejdelsen af nærværende Lovforslag angaar, da skal det bemærkes, at Lovforslaget er affødt af det i forrige Rigsdagssamling forelagte private Lovforslag om samme Emne, men at dette paa flere væsentlige Punkter er undergaaet betydelige Ændringer og tillige paa mange andre nærmere udarbejdet i sine Enkeltheder.

Ministeriet skal derefter gaa over til at fremsætte nogle Bemærkninger om Lovforslagets enkelte Bestemmelser.

I.

Lovforslagets 1ste Afsnit omhandler Inddelingen i Menighedsraadskredse (§ 1), Menighedsraadens Sammensætning (§ 1, 4de Stykke, og §§ 2—3), Reglerne for Valgret og Valgbarhed (§ 4) saavel som for Valgene (§§ 5—7).

Ligesom det til Grund liggende for den verdslige Inddeling i Sognekommuner er Fællesskab i et vigtigt verdsligt Anliggende, det fælles Fattigvæsen, jfr. Lov om Landkommunernes Styrelse m. v. af 6te Juli 1867 § 1, saaledes er i Lovforslagets § 1 et for det kirkelige Liv væsentligt Fællesskab, den fælles Kirke, lagt til Grund for Inddelingen i Menighedsraadskredse. Et af Formaalene med den hele Foranstaltning er jo det, gennem Selvstyret at opretholde og nære saavel hos Præst som hos Menighed Bevidstheden om det kirkelige Fællesskabs Betydning ogsaa i ydre Henseende og at styrke det kirkelige Sammenhold, hvis Opretholdelse er af den største Vigtighed for Folkekirken som saadan.

Man har derfor stillet i Spidsen som Hovedregel, at der skal oprettes et Menighedsraad for hvert Kirkesogn, hvilket ingenlunde altid falder sammen med Sognet i verdslig Forstand. Saaledes er f. Eks. Gjentofte Sogn delt i tre Kirkesogne, henholdsvis om Gjentofte, Ordrup og Hellerup Kirker. Et Kirkesogn kan ogsaa have flere Kirker, og der kan da være truffet Bestemmelser, hvorefter en vis Kreds af Sognebeboerne særlig er henvist til at benytte en enkelt af disse Kirker. Med Hensyn hertil er der i § 1, 2det Stykke, 1ste Punktum, aabnet Adgang til Dannelsen af et særligt Menighedsraad omkring enhver saadan Kirke. Dette vil formentlig navnlig finde Anvendelse i Kjøbenhavn, hvor der ved den kongelige Anordning af 11te November 1899 er givet bestemte Regler for de uforholdsmæssige store Kirkesognes Deling i Sogndistrikter, men vil heller ikke være uden praktisk Betydning uden for Kjøbenhavn, saaledes i Jylland, hvor der hyppig er henlagt særlige Distrikter til de inden for Sognene opførte Filialkirker. I § 1, 2det Stykke, 2det Punktum, er der aabnet Adgang til Dannelsen af særlige Menighedsraad for en Købstad og det til samme hørende Landdistrikt. Ganske vist er der her kun een Kirke til fælles Brug for Købstaden og Landdistriktet; men Interessensfærerne kunne dog være saa forskellige, at det kan være berettiget at tage Hensyn dertil ved Menighedsraadens Dannelsen. Omvendt kan Hensynet til Fællesskab i Interessensfærerne berettigede til at imødekomme Ønsker, der næres af et af flere Sogne bestaaende Pastorats Beboere, om at samles i et fælles Menighedsraad, og hertil aabnes der da Adgang i Paragraffens 3die Stykke.

I Paragraffens 4de Stykke er det en-